

PROCEEDINGS

PCRUSCI CONFERENCE 2025

การประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 4
ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปี 2568

PCRUSCI CONFERENCE 2025

วันศุกร์ ที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2568

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้ เพื่อแสดงว่า

ศาสตราจารย์ เสรี ตูประกาย ปิยะรัตน์ ปรีชญานิช
กัณฑ์ธร เก่งพล วัฒนา จันทะโคตร

ได้เข้าร่วมงานนำเสนอผลงานวิจัยแบบบรรยาย ระดับดี (Good)

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงกระบวนการผลิตยางรถจักรยานและแนวทางการจัดการ
ความเสี่ยงตามระบบมาตรฐาน ISO 45001

ในงานประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

วันที่ 7 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2568

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ คุ่มกรพย)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

คำนำ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครั้งที่ 4 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2568 ซึ่งจัดขึ้นใน วันศุกร์ที่ 7 มีนาคม 2568 ณ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เป็นการรวบรวมผลงานวิจัยที่นำเสนอในรูปแบบบรรยาย 88 ผลงาน มีผลงานที่ได้รับการคัดเลือกให้จัดทำรวมบทความฉบับสมบูรณ์ มีการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการฯ ฉบับนี้เป็นบทความฉบับสมบูรณ์ในกลุ่มด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสิ้น 88 ผลงาน

คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย ขอขอบคุณผู้บริหาร กองบรรณาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิ รวมถึงขอขอบคุณผู้นำเสนอผลงานและผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดทำรายงานสืบเนื่องจากการประชุมครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัย

คณะผู้จัดทำ

บทความวิจัย	หน้า
การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี การร่อนดินทำความสะอาดสมุนไพรประเภทหัวเพื่อเพิ่มมูลค่า การผลิตของสมุนไพร ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตสมุนไพร ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ สุชาติ เขียวนอก, กฤษณ์พนธ์ พรหมรัตน์ชัย และโกศล พิทักษ์สัตยาพรต	532
การประเมินความเสี่ยงกระบวนการผลิตยางรถจักรยานและแนวทางการจัดการความเสี่ยงตามระบบมาตรฐาน ISO 45001 สาคร ทองประไพ, เสรีย์ ตูประกาย, ปิยะรัตน์ ปริมาณโนช, กันต์ธร เก่งพล และวัฒนา จันทะโคตร	539
การจำแนกท่าทางใบหน้าส่วนล่างโดยใช้ Deep Learning และ MediaPipe : การประยุกต์ใช้ในการฟื้นฟูการพูด ธวิวัฒน์ มิสรา, ชลธิศา รัตนชู และนิดา แซ่จ้อง	553
การออกแบบและพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ระบบควบคุมของแทรกเตอร์ไฟฟ้าอุตสาหกรรมด้วยโปรแกรม MATLAB & Simulink กฤตพร สายเสนีย์, ผศ.ดร.ชาญยุทธ์ กาญจนพิบูลย์ และผศ.ดร.นิวัตร มูลปา	564
ถึงบำบัดน้ำเสียแบบเคลื่อนที่โดยใช้ลำต้นผักตบชวาแห้งเป็นตัวดูดซับ ทัพพงศ์ ภูนอนไร่ และสุนทรี ชุนทอง	573
การวิเคราะห์สมรรถนะระบบหัวกระจายน้ำดับเพลิงอัตโนมัติในคลังสินค้าจัดเก็บยางเครื่องบินด้วยโปรแกรมจำลองทางพลศาสตร์อค์คิภัย PyroSim ณัฐดิกุล เขียวคำป็น และ ผศ.ดร. สุภัทร พัฒน์วิชัยโชติ	584
การประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการทำงานติดตั้งปั้นจั่นหอสูง เมธิ พันธุ์ทิพย์สุคนธ์, เสรีย์ ตูประกาย, ปิยะรัตน์ ปริมาณโนช และวัฒนา จันทะโคตร	601
การจำลองการอพยพหนีไฟของอาคารโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาด้วยโปรแกรม Pathfinder เอกวุฒิ สุขสงี่ยม และ ผศ.ดร. สุภัทร พัฒน์วิชัยโชติ	617
การประเมินความเสี่ยงทางการยศาสตร์ของพนักงานซ่อมแซมอุปกรณ์นั่งร้าน ศุภิสรา ทองเย็น และเพ็ญสุดา พันฤทธิธำ	639
การวิเคราะห์สมรรถนะระบบหัวกระจายน้ำดับเพลิงในอาคารคลังจัดเก็บสินค้าประเภทใบโอพลาสติก ด้วยการจำลองพลศาสตร์อค์คิภัย ณิชา งามเนตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภัทร พัฒน์วิชัยโชติ	654

การประเมินความเสี่ยงกระบวนการผลิตยางรถจักรยานและแนวทางการจัดการ
ความเสี่ยงตามระบบมาตรฐาน ISO 45001

Risk Assessment of Bicycle Tire Manufacturing Processes and Risk
Management Approaches Based on ISO 45001 Standard System

สาคร ทองประไพ^{1*}, เสรีย์ ตู่ประกาย¹, ปิยะรัตน์ ปรีย์มานิช¹, กันต์ธร เก่งพล¹ และวัฒนา จันทะโคตร²

Sakorn Thongprapai^{1*}, Sereey Tuprakay¹, Piyarat Premanoch¹, Kanthorn kengpol¹ and Wattana
Chanthakhot²

¹ สาขาวิชาวิศวกรรมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ 10240

¹ Safety Occupational Health And Environmental Engineering Ramkhamhaeng University Bangkok 10240

² สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี กรุงเทพฯ 10160

² Department of Industrial Engineering, Faculty of Engineering, Thonburi University, Bangkok 10160, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6614350006@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของการทำงาน
การผลิตยางรถจักรยาน เพื่อหามาตรการป้องกันความเสี่ยงในกระบวนการผลิตยางรถจักรยาน โดยวิเคราะห์
สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุขึ้นตอนการสร้างยางโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย ซึ่ง ทำการ
ประเมินโดยผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับ
วิชาชีพ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร ผลการประเมินความเสี่ยงมีทั้งหมด 115 กิจกรรม พบว่ามี
กิจกรรมที่มีความเสี่ยงระดับเล็กน้อย 86 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 74.78 เช่นขั้นตอนการเตรียมการจัดเตรียม
วัตถุดิบ ขั้นตอนการ Support วัตถุดิบและการจัดเก็บยาง ความเสี่ยงระดับยอมรับได้ 28 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ
24.35 เช่นขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนยาง (ผ้าใบโครงยางหรือหน้ายาง) ขั้นตอนสร้างยาง ระดับความเสี่ยง
สูง 1 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 0.87 ได้แก่ขั้นตอนการเปลี่ยนและประกอบม้วนยางออกจากเครื่อง และไม่พบ
ความเสี่ยงระดับยอมรับไม่ได้ การประเมินความเสี่ยงอันตรายจากการศึกษานี้จะนำไปสู่การดำเนินการหา
มาตรการป้องกันความเสี่ยงในกระบวนการที่เหมาะสมและครอบคลุมในการป้องกันอันตรายแต่ละด้านต่อไป

คำสำคัญ: กระบวนการผลิตยางรถจักรยาน การประเมินความเสี่ยงความปลอดภัย มาตรการป้องกันความเสี่ยง

Abstract

This study aims to evaluate occupational health and safety risks associated with the production of bicycle tires, with the objective of identifying preventive measures for mitigating risks in the production process. The analysis focuses on identifying the causes of accidents during tire production using Job Safety Analysis (JSA) techniques. The risk assessment was conducted by involving relevant personnel, including operational workers, safety officers at supervisory, professional, and executive levels.

The risk assessment covered 115 activities, revealing that 86 activities (74.78%) were classified as minor risk, such as raw material preparation, material support, and tire storage processes. Activities with acceptable risk levels accounted for 28 activities (24.35%), including the assembly of tire components (e.g., tire carcass or tread and tire-building processes). One activity (0.87%) was categorized as high risk, specifically the replacement and assembly of tire rolls from the machine. No activities were identified with an unacceptable risk level.

The findings of this risk assessment will inform the development of appropriate and comprehensive preventive measures to mitigate hazards in various aspects of the production process effectively.

Keywords : Tire manufacturing process, safety risk assessment, and risk mitigation measures

บทนำ

ปัจจุบันสถานประกอบการทุกแห่งมีโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุทั้งสิ้น อาจจะมีบ้างน้อยบ้าง แตกต่างกันไป ตามแต่ความเสี่ยงของงานที่ทำ แต่ที่เหมือน ๆ กันก็คือ นำมาซึ่ง ‘ความเจ็บปวดและทุกข์ระทม’ อันประเมินค่าไม่ได้ของผู้ประสบเหตุและครอบครัว ดังนั้นจึงต้องพิจารณาว่าระบบความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่ใช้กันอยู่ มีผลในทางปฏิบัติ เพราะจะช่วยลดขนาดและความรุนแรงของการบาดเจ็บ หรือเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงาน สร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงาน เป็นการเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนที่สูญเสียไปจากการเกิดอุบัติเหตุ หรืออุบัติการณ์อีกด้วย ระบบความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่มีประสิทธิภาพนั้น จะตั้งอยู่บนรากฐานของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและจัดหาเหตุที่ซ่อนเร้น หรือต้นตอที่แท้จริงของข้อบกพร่องอย่างเป็นระบบ

ดังนั้นความปลอดภัยในการทำงานของผู้ใช้แรงงานจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนต้องตระหนักและใส่ใจตลอดเวลา เพราะผลจากสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือผลของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบโดยตรงต่อการบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิต และเกิดโรคซึ่งเกี่ยวเนื่องจากการทำงานของผู้ใช้แรงงาน ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการ

บาดเจ็บขึ้นแก่ผู้ปฏิบัติงาน นอกจากจะก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ตนเอง และครอบครัว สภาพแวดล้อมและสังคมโดยรวมแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อองค์กรอีกด้วย ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างเล็งเห็นความสูญเสียที่เกิดขึ้นดังกล่าวและต้องการให้พนักงานที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม มีความปลอดภัยในชีวิตและช่วยลดอุบัติเหตุจากการทำงานโดยมีการออกกฎหมายจากกระทรวงแรงงานโดยความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

การผลิตยางรถจักรยาน เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนซึ่งเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงหลายประการต่อความปลอดภัยและสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ความเสี่ยงเหล่านี้อาจรวมถึงการสัมผัสกับสารเคมีอันตราย เสี่ยงรับกวน การเคลื่อนไหวซ้ำๆ และความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ การประเมินความเสี่ยงเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการความเสี่ยงเหล่านี้และกำจัดหรือลดความเสี่ยงเหล่านี้ให้น้อยที่สุด

ปัญหาหลักของบริษัทคือมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานตลอดระยะเวลา 5 ปีตั้งแต่ปี 2562 – 2566 ที่ผ่านมายังคงมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเป็นจำนวนมาก พบว่ามีอุบัติเหตุจากการทำงานรวม 179 ราย มีจำนวนอุบัติเหตุถึงขั้นไม่หยุดงานจำนวน 95 ราย อุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานไม่เกิน 3 วัน จำนวน 64 ราย อุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานเกิน 3 วัน จำนวน 20 ราย

ดังนั้นจึงมีความตระหนักถึงความสำคัญของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นดังกล่าว จึงใช้วิธีการประเมินความเสี่ยงในกระบวนการผลิตยางรถจักรยานโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์งานและอ้างอิงข้อกำหนด ISO45001:2018 (ตามข้อกำหนดที่ 6.1.2.1 การชี้บ่งอันตรายทางด้านกายภาพ เคมี ชีวภาพ การยศาสตร์ และจิตวิทยาทางสังคม)

วิธีการดำเนินการวิจัย

โดยมีการอ้างอิงดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรมสำหรับการชี้บ่งอันตรายการประเมินความเสี่ยงจากระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การชี้บ่งอันตรายการประเมินความเสี่ยงและการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง พ.ศ. 2543 (ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การชี้บ่ง อันตราย การประเมินความเสี่ยง และการจัดทำแผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง พ.ศ. 2543 17 พฤศจิกายน 2543.) และเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงของบริษัทในระบบ ISO 45001: 2018 (International Organization for Standardization. (2018). Occupational health and safety management systems (ISO 45001). โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ทำการศึกษาวิเคราะห์ขั้นตอนของกระบวนการสร้างยางรถจักรยาน
2. การค้นหาอันตรายในแต่ละขั้นตอนโดยใช้แบบฟอร์มการชี้บ่งอันตรายและการประเมินความเสี่ยง

3. การจัดระดับความเสี่ยงและอันตรายของกระบวนการ (ค่าความรุนแรง x ค่าของโอกาส = ค่าความเสี่ยง)

4. การจัดทำแผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง

รูปแผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยง

การประเมินโอกาสและความรุนแรงของรายการความเสี่ยงโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

การประเมินโอกาสที่จะเกิดอันตราย พิจารณาตามหลักเกณฑ์การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดอันตรายจาก ตารางที่ 1 ให้ครบทุกหัวข้อ โดยนำคะแนนที่ได้ลงในช่องเกณฑ์พิจารณาโอกาสการเกิดอันตราย ตามแบบฟอร์มชี้แจงอันตราย และประเมินความเสี่ยง

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินปัจจัย “โอกาส” ที่เกิดอันตราย

หัวข้อ	น้ำหนัก	เกณฑ์การประเมินปัจจัย “โอกาส” ที่เกิดอันตราย			
		1	2	3	4
1.จำนวนคนที่สัมผัส/ จำนวนคนที่ปฏิบัติงาน	4	1 คน	2-5 คน	6-10 คน	10 คนขึ้นไป
2.ความถี่และ ระยะเวลาที่สัมผัส	4	- น้อยกว่า 1 ครั้ง/ สัปดาห์ - น้อยกว่า 2 ชม./ สัปดาห์	- ความถี่ 1-30 ครั้ง/สัปดาห์ - ระยะเวลา 2- 12ชม./ สัปดาห์	- ความถี่ 31- 70 ครั้ง/ สัปดาห์ - ระยะเวลา 12-24ชม./ สัปดาห์	- ความถี่มากกว่า 71 ครั้ง/สัปดาห์ - ระยะเวลา มากกว่า 24ชม./ สัปดาห์
3.ขั้นตอน/วิธีการ ปฏิบัติ/กฎระเบียบ ด้านความปลอดภัย	4	เป็นลายลักษณ์อักษร มีครบทุกหัวข้อและ เหมาะสมกับลักษณะ ความเสี่ยง	เป็นลายลักษณ์อักษร มี ครบทุกหัวข้อแต่ไม่ เหมาะสมกับลักษณะ ความเสี่ยง	เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ ไม่ครบทุกหัวข้อและไม่ เหมาะสมตามลักษณะ ความเสี่ยง	ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร
4.การฝึกอบรม ขั้นตอน/วิธีการ ปฏิบัติงาน/ กฎระเบียบด้านความ ปลอดภัย	4	มีการฝึกอบรมครบทุก หัวข้อและมีการบันทึก ผลอย่างต่อเนื่อง	มีการฝึกอบรม แต่ไม่มี การบันทึกผลอย่าง ต่อเนื่อง	มีการฝึกอบรมแต่ไม่ครบ ทุกหัวข้อและไม่มีการ บันทึกผลอย่างต่อเนื่อง	ไม่มีการฝึกอบรม

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2568

หัวข้อ	น้ำหนัก	เกณฑ์การประเมินปัจจัย “โอกาส” ที่เกิดอันตราย			
		1	2	3	4
5.มีการสังเกตการทำงานว่าได้ปฏิบัติตามขั้นตอน/วิธีการ/ระเบียบปฏิบัติ/คู่มือหรือกฎความปลอดภัย	4	มีการสังเกตและบันทึกผลอย่างต่อเนื่อง	มีการสังเกตแต่ไม่บันทึกผลอย่างต่อเนื่อง	มีการสังเกต แต่ไม่บันทึกผล	ไม่มีการสังเกตการทำงาน
6.มีการออกแบบ การสร้าง และการติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์เครื่องมือที่ปลอดภัยตลอดจนการใช้วัสดุที่ได้มาตรฐาน เช่น ระบบSafety	4	มีการออกแบบฯ อย่างเหมาะสมและได้มาตรฐาน(การออกแบบฯ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน)และพร้อมใช้งานได้ตามปกติ	มีการออกแบบฯ อย่างเหมาะสมและได้มาตรฐาน(การออกแบบฯ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน) แต่ไม่มีการตรวจสอบ/ทดสอบให้พร้อมใช้งานตามปกติ	มีการออกแบบฯ แต่ไม่เหมาะสม (การออกแบบฯ เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน)	- ไม่มีการออกแบบฯ - มีการออกแบบฯ แต่ไม่มีการใช้หรืออุปกรณ์ชำรุด
7.การทดสอบ ตรวจสอบทางด้านวิศวกรรม เช่นระบบไฟฟ้า,ระบบแก๊ส, ฯลฯ/การซ่อมบำรุงเครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือให้พร้อมใช้งาน	4	มีการทดสอบ ตรวจสอบ การซ่อมบำรุง และมีการบันทึกผลอย่างต่อเนื่อง	มีการทดสอบ ตรวจสอบ การซ่อมบำรุง มีการบันทึกผลแต่ไม่ต่อเนื่อง	มีการทดสอบ ตรวจสอบ การซ่อมบำรุงรักษา แต่ไม่มีการบันทึกผล	ไม่มีการทดสอบ ตรวจสอบ การซ่อมบำรุงรักษา
8.มีการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ความร้อน แสง เสียง สารเคมี ฯลฯ) มีการตรวจสุขภาพพนักงานหรือให้คำแนะนำด้านสุขภาพเป็นต้น	4	มีการตรวจวัดสภาพแวดล้อมฯ (อยู่ในพื้นที่เสียง)หรือมีการตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงและผลเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด	มีการตรวจวัดสภาพแวดล้อมฯ (อยู่ในพื้นที่เสียง)หรือมีการตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงแต่ผลการตรวจวัดไม่ได้ค่ามาตรฐานกำหนด	มีการตรวจวัดสภาพแวดล้อมฯ (อยู่ในพื้นที่เสียง)หรือมีการตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงแต่ไม่ครบทุกหัวข้อและผลไม่เป็นไปตามค่ามาตรฐานกำหนด	ไม่มีการตรวจวัดสภาพแวดล้อมฯหรือไม่มี การตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยง
9.อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)	4	มีการใช้ PPE อย่างเหมาะสมตลอดเวลาทำงาน	มีการใช้ PPE อย่างเหมาะสม แต่ไม่ควบคุมการใช้งานตลอดเวลา	มี PPE แต่ใช้ไม่เหมาะสมกับงาน	ไม่มี PPE /มีแต่ไม่ใช้/ PPE ชำรุด
10อุบัติการณ์ / อุบัติเหตุ / ปัญหาสุขภาพหรือผลกระทบ	4	0-1 ครั้ง	2-3 ครั้ง	3-4 ครั้ง	มากกว่า 4 ครั้ง

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2568

หัวข้อ	น้ำหนัก	เกณฑ์การประเมินปัจจัย “โอกาส” ที่เกิดอันตราย			
		1	2	3	4
ต่อสุขภาพที่เคย เกิดขึ้นโดยเฉลี่ยต่อปี					
11.การเตือนอันตราย ตามลักษณะงาน (Safety signs)	4	มีป้ายเตือนที่เหมาะสม และครอบคลุมทุก สภาพพื้นที่	มีป้ายเตือนที่เหมาะสม แต่ไม่ครอบคลุมทุกสภาพ พื้นที่	มีป้ายเตือนแต่ไม่ เหมาะสมและไม่ ครอบคลุมทุกสภาพพื้นที่	ไม่มีป้ายเตือนอันตราย
คะแนนเต็ม (ผลรวมของคะแนนสูงสุด x น้ำหนัก) = 176 (กรณีพิจารณาทุกปัจจัย)					

ตารางที่ 2 ระดับของโอกาสที่จะเกิดอันตราย

หัวข้อ	% โอกาสที่จะเกิดอันตราย			
	<=40%	41 – 60%	61 – 80%	81 – 100%
โอกาสที่จะเกิด อันตราย	เกิดยาก(เล็กน้อย) (1)	เกิดน้อย (2)	เกิดปานกลาง (3)	เกิดสูง (4)

การประเมินระดับความรุนแรงของการเกิดอันตรายซึ่งอาจมีผลกระทบต่อปัจจัยต่างๆ เช่น ผลกระทบต่อบุคคล , สุขภาพ, จิตใจ, ทรัพย์สิน, ชุมชน ตลอดจนมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยพิจารณาจากเกณฑ์แสดงในตารางที่ 3
ตารางที่ 3 เกณฑ์การประเมินระดับความรุนแรงของการเกิดอันตราย

รายการที่พิจารณา	ระดับความรุนแรง			
	ความรุนแรงเล็กน้อย ค่าความรุนแรง = 1	ความรุนแรงปานกลาง ค่าความรุนแรง = 2	ความรุนแรงสูง ค่าความรุนแรง = 3	ความรุนแรงสูงมาก ค่าความรุนแรง = 4
ผลกระทบต่อบุคคล/ด้านการ บาดเจ็บ	การบาดเจ็บเล็กน้อย , การ ระคายเคืองตาจากฝุ่น,สัมผัส สารเคมีที่ไม่อันตราย, บาดแผลขนาดเล็ก แต่ (ไม่ถึงขั้นหยุดงาน)	บาดเจ็บเล็กน้อย, แผลไฟ ไหม้ระดับปานกลาง, อาการ จากการถูกกระแทกรุนแรง, อาการข้อเคล็ด, กระดูก เล็กน้อย, สัมผัสสารเคมีที่มี อันตรายปานกลาง (หยุดงาน 1 - 3 วัน)	บาดเจ็บเล็กน้อย, แผลไฟ ไหม้ระดับปานกลาง, อาการ จากการถูกกระแทกรุนแรง, อาการข้อเคล็ด, กระดูก เล็กน้อย, สัมผัสสารเคมีที่มี อันตรายรุนแรง (มากกว่า 3 วัน)	การสูญเสียอวัยวะ, กระดูก แตกหัก, ได้รับพิษร้ายแรง, สัมผัสสารเคมีอันตราย, การ บาดเจ็บหลายๆ ส่วนของ ร่างกาย, การบาดเจ็บที่ทำให้ ให้การรุนแรงหรือเสียชีวิต
ผลกระทบต่อบุคคล/ด้านสุขภาพ หรือเจ็บป่วย	การเจ็บป่วยที่ทำให้ไม่สบาย เป็นครั้งคราว หรือสิ่งรบกวน ที่ทำให้เกิดความรำคาญ (เช่น ทำให้ปวดศีรษะ)	อาการหอบหืด, โรคผิวหนัง อักเสบ, โรคหืด, อาการ ผื่นคันของมือและแขน, ความเจ็บป่วยที่มีผลให้เกิด ความพิการเล็กน้อย	อาการหอบหืด, โรคผิวหนัง อักเสบ, โรคหืด, อาการ ผื่นคันของมือและแขน, ความเจ็บป่วยที่มีผลให้เกิด ความพิการอย่างถาวร	โรคมะเร็งที่เกิดจากการ ทำงาน, โรคอื่นๆที่ทำให้อายุ สั้นลง, โรคภัยแรงที่ทำให้ พิการที่อวัยวะสำคัญ เช่น มือ แขน ขา ตา หรือ เสียชีวิต

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2568

รายการที่พิจารณา	ระดับความรุนแรง			
	ความรุนแรงเล็กน้อย ค่าความรุนแรง = 1	ความรุนแรงปานกลาง ค่าความรุนแรง = 2	ความรุนแรงสูง ค่าความรุนแรง = 3	ความรุนแรงสูงมาก ค่าความรุนแรง = 4
ผลกระทบต่อบุคคล/ด้านจิตใจ/ ความเครียดจากการทำงาน	เกิดความเครียดเล็กน้อยจากการทำงาน ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน	เกิดความเครียดปานกลางจากการทำงาน จนอาจทำให้นอนไม่หลับ และสมองสั่งการได้ช้าลง อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานบ้าง	เกิดความเครียดสูงจากการทำงาน จนอาจทำให้นอนไม่หลับ และสมองสั่งการได้ช้าลง ส่งผลกระทบต่อการทำงาน	เกิดความเครียดจากการทำงานสูงส่งผลกระทบต่อการทำงานอย่างชัดเจน จนอาจเป็นสาเหตุของการเกิดโรคซึมเศร้า จนอาจจะมีผลให้เกิดการทำร้ายตัวเองและผู้อื่น
ผลกระทบต่อทรัพย์สิน	ทรัพย์สินเสียหายน้อยมาก หรือไม่เสียหายเลย หรือมูลค่าความเสียหายไม่เกิน 5,000 บาท	ทรัพย์สินเสียหายปานกลาง สามารถดำเนินการผลิตต่อไปได้ หรือมูลค่าความเสียหาย 5,000-100,000 บาท	ทรัพย์สินเสียหายมาก และต้องหยุดการผลิตบางส่วน หรือมีมูลค่าความเสียหายมากกว่า 100,000 – 500,000 บาท	ทรัพย์สินเสียหายมาก และต้องหยุดการผลิตทั้งหมด หรือมีมูลค่าความเสียหายมากกว่า 500,000 บาท
ผลกระทบต่อชุมชน (เหตุเดือดร้อนรำคาญ การบาดเจ็บเจ็บป่วย)	ไม่มีผลกระทบต่อชุมชนหรือโรงงานข้างเคียง หรือมีผลกระทบเล็กน้อยหรือแก้ไขได้	มีผลกระทบต่อชุมชนหรือโรงงานข้างเคียง และแก้ไขได้ในระยะเวลานั้น (1 – 3 วัน)	มีผลกระทบต่อชุมชนหรือโรงงานข้างเคียง และแก้ไขได้ในระยะเวลา (3 – 7 วัน)	มีผลกระทบต่อชุมชนเป็นบริเวณกว้าง หรือหน่วยงานรัฐต้องเข้ามาดำเนินการแก้ไขหรือระยะเวลามากกว่า 7 วัน
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (อากาศ ดิน แหล่งน้ำ เป็นต้น)	ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเล็กน้อย สามารถควบคุมหรือแก้ไขได้	มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมปานกลาง สามารถแก้ไขได้ในระยะเวลาอันสั้น (1 – 3 วัน)	มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรุนแรง ต้องใช้ทรัพยากรและเวลานานในการแก้ไข ในระยะเวลา (3 – 7 วัน)	มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรุนแรงมาก ต้องใช้ทรัพยากรและเวลานานในการแก้ไข หรือระยะเวลามากกว่า 7 วัน

ตารางที่ 4 การตัดสินใจระดับความเสี่ยง

โอกาสเกิดอันตราย	ความรุนแรงของอันตราย			
	เล็กน้อย (1)	ปานกลาง (2)	เสี่ยงสูง (3)	สูงมาก (4)
<u>ยาก (เล็กน้อย) (1)</u>	ความเสี่ยงเล็กน้อย (1)	ความเสี่ยงเล็กน้อย (2)	ความเสี่ยงยอมรับได้ (3)	ความเสี่ยงยอมรับได้ (4)
<u>น้อย (2)</u>	ความเสี่ยงเล็กน้อย (2)	ความเสี่ยงยอมรับได้ (4)	ความเสี่ยงยอมรับได้ (6)	ความเสี่ยงสูง (8)
<u>ปานกลาง (3)</u>	ความเสี่ยงยอมรับได้ (3)	ความเสี่ยงยอมรับได้ (6)	ความเสี่ยงสูง (9)	ความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ (12)
<u>สูง (4)</u>	ความเสี่ยงยอมรับได้ (4)	ความเสี่ยงสูง (8)	ความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ (12)	ความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ (16)

ตารางที่ 5 การพิจารณาการจัดการระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	หลักเกณฑ์การพิจารณาตอบสนองต่อความเสี่ยง
ความเสี่ยงเล็กน้อย (1-2)	ไม่ต้องเพิ่มมาตรการควบคุม แต่ควรมีการเฝ้าระวัง
ความเสี่ยงยอมรับได้ (3-6)	ต้องพิจารณาทบทวนมาตรการควบคุมเสี่ยงลง กรณีไม่ต้องการลดความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยงไม่ได้ต้องมั่นใจว่ามีมาตรการควบคุมที่มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้
ความเสี่ยงสูง (8-9)	ต้องมีมาตรการอย่างเพียงพอเพื่อลดความเสี่ยงลง หรือควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ให้มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น
ความเสี่ยงยอมรับไม่ได้ (12-16)	ต้องหยุดงานทันที ถ้าไม่สามารถลดความเสี่ยงลงได้

การกรอกคะแนนลงในแบบฟอร์มการชี้บ่งอันตรายและประเมินความเสี่ยงในระบบ ISO 45001: 2018 โดยดำเนินการดังนี้

- พิจารณาตามหลักเกณฑ์การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดอันตรายจาก ตารางที่ 1 โดยกรอกคะแนนที่ได้ลงในช่องเกณฑ์พิจารณาโอกาสการเกิดอันตราย ตามแบบฟอร์มชี้บ่งอันตรายและประเมินความเสี่ยง (ข้อใดที่พิจารณาแล้วไม่เกี่ยวข้องไม่ต้องให้คะแนนและใส่ “0” ไว้แทน)
- นำผลรวมของคะแนนที่ได้จากข้อ 1 ตั้งแต่ข้อ 1-11 มาบวกรวมกันในช่องผลรวมคะแนน (SUM) ตามแบบฟอร์ม

- นำผลรวมที่ได้จากข้อ 2 ไปหา % โอกาสการเกิดอันตราย

$$\% \text{โอกาสการเกิดอันตราย} = \frac{\text{ผลรวมของ (คะแนนที่ได้} \times \text{น้ำหนักในแต่ละข้อ} \times 100}{\text{ผลรวมของ (คะแนนเต็ม} \times \text{น้ำหนักในแต่ละข้อ)}$$

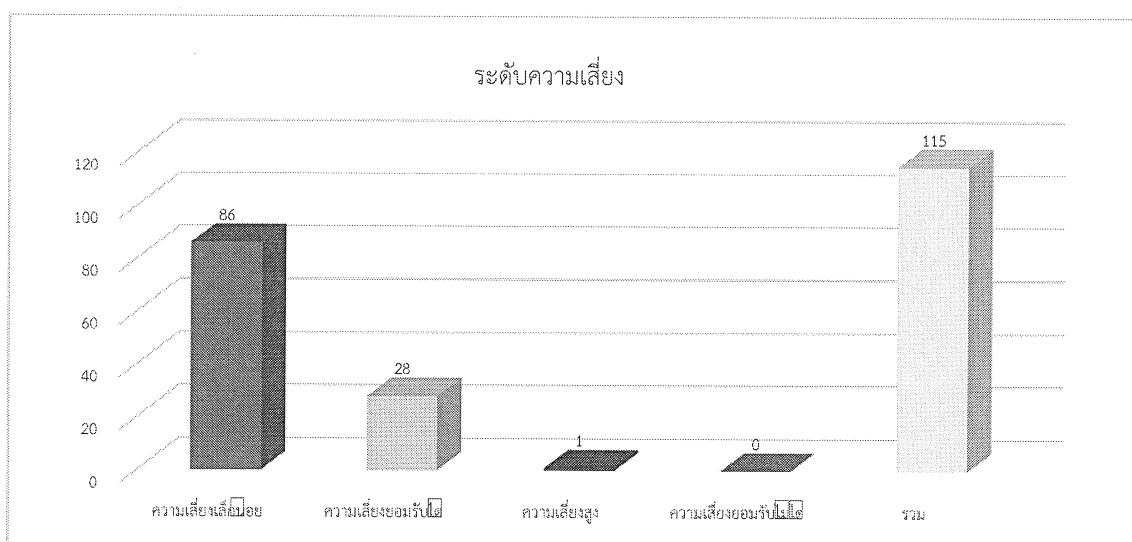
- พิจารณา % โอกาสเกิดอันตรายมาแบ่งเป็นระดับโอกาสเกิดอันตรายได้ ตามตารางที่ 2 ระดับของโอกาสที่จะเกิดอันตราย
- ประเมินระดับโอกาสการเกิดอันตรายเสร็จสมบูรณ์ ให้ดำเนินการประเมินระดับความรุนแรงของการเกิดอันตรายซึ่งอาจมีผลกระทบต่อบุคคล, สุขภาพ, จิตใจ, ทรัพย์สิน, ชุมชน ตลอดจนมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยพิจารณาจาก ตารางที่ 3 ระดับความรุนแรงของการเกิดอันตราย
- เมื่อดำเนินการประเมินความเสี่ยงของทุกกิจกรรมจะได้ระดับความเสี่ยง จากตารางที่ 4
- ผลการประเมินจากข้อที่ 6 นำมาพิจารณาการจัดการระดับความเสี่ยง และจัดทำแผนควบคุมตามระดับความเสี่ยงตามตารางที่ 5

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2568

ผลจากการประเมินความเสี่ยงกระบวนการผลิตยางรถจักรยานโดยผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร ทั้งหมด 115 กิจกรรม สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6 การจัดการระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	จำนวน
ความเสี่ยงเล็กน้อย	86
ความเสี่ยงยอมรับได้	28
ความเสี่ยงสูง	1
ความเสี่ยงยอมรับไม่ได้	0
รวม	115

ภาพที่ 4 ระดับความเสี่ยง

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2568

จากการวิจัยเพื่อศึกษาความเป็นอันตรายของขั้นตอนการทำงานโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัยที่มีผลต่อผู้ปฏิบัติงานได้ดังนี้

ตารางที่ 7 กลุ่มกิจกรรมความเสี่ยงจากการทำงาน

ประเภทอันตราย	รายละเอียด
อันตรายทางกายภาพ	1. Motor เครื่องจักรหมุนหนีมือเข้าม้วน Liner/Tred 2. เบิก Tread /Ply จากSupport ยกของหนัก หล่นทับเท้า 3. รถเข็นยางเฉี่ยวชน/กระแทก 4. การเปิด-ปิด เครื่องอาจเกิดไฟฟ้าดูดหรือไฟช็อตได้ 5. พนักงานเอื้อมมือสุดแขนไปถอด แกนล้อค Kevlar ออกจากเครื่อง สร้างยาง ตกลงมากระแทกใบหน้าพนักงานได้รับบาดเจ็บ 6. ลูกกลิ้งกดทับมือขณะวาง Kevlar 7. การตัด tread ของมีคมทิ่ม/บาดมือ 8. เหตุฉุกเฉินกรณีเพลิงไหม้
อันตรายทางด้านเคมี	1. สารเคมีEXXOL DSP 80/100 กระเด็นเข้าตาระคายเคือง 2. การทา Cement กาวกระเด็นเข้าตาระคายเคือง
อันตรายทางชีวภาพ	1. การสัมผัสเชื้อโควิด 19
อันตรายทางจิตใจ	1. พนักงานเมื่อยล้า 2. ง่วง อ่อนเพลีย จนไม่มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงาน

เพื่อลดระดับความเสี่ยงและควบคุมความเสี่ยง จึงมีการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับเครื่องจักรเพื่อลดความเสี่ยงลง
ตามตารางที่ 8 แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง			
ฝ่าย/แผนก/พื้นที่ทำงาน :	สร้างยาง		
ประเด็น/ลักษณะความเสี่ยง :	Motor หมุนหนีมือเข้าม้วน Liner/Tred		
วัตถุประสงค์และเป้าหมาย :	เพื่อป้องกันไม่ให้พนักงานทำงานในขณะที่เครื่องจักรยังดำเนินงานใน Mode Auto		
ผู้รับผิดชอบ	Project Leader :	คุณสรวิทย์ แสงทอง	
	Team :	คุณเศกสรรค์ จันทูมา	
	ระยะเวลา		
	ดำเนินการ :	13/1/2025 - 28/3/2025	

5. การทบทวนอย่างต่อเนื่อง: ควรมีการทบทวนการประเมินความเสี่ยงและมาตรการป้องกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการทำงาน
6. ควรเพิ่มขั้นตอนการทำงานอื่น ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากขั้นตอนการสร้างยาง เช่น ขั้นตอนการอบยาง ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ การจัดเก็บผลิตภัณฑ์ เพื่อหาความเสี่ยงเพิ่มเติม

สรุปผลการวิจัย

จากการประเมินความเสี่ยงกระบวนการผลิตยางรถจักรยานโดยผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร ทั้งหมด 115 กิจกรรม กิจกรรมที่มีความเสี่ยงระดับเล็กน้อย 86 กิจกรรม ความเสี่ยงระดับยอมรับได้ 28 กิจกรรม ความเสี่ยงระดับความเสี่ยงสูง 1 กิจกรรม และไม่พบความเสี่ยงระดับยอมรับไม่ได้ ซึ่งกิจกรรมที่ต้องมีมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน 1 กิจกรรม โดยมีแผนงานการดำเนินการด้วยการควบคุมทางวิศวกรรม เช่นติดตั้ง Safety light curtain เครื่องสร้างยาง การบริหารการจัดการด้านความปลอดภัย เช่น การตรวจสอบเครื่องจักร การปรับปรุงวิธีการทำงาน การจัดทำแผนการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจกับพนักงาน ผู้ปฏิบัติงาน

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้ การประเมินความเสี่ยงกระบวนการผลิตยางรถจักรยานและแนวทางการจัดการตามระบบมาตรฐานISO 45001ได้รับความกรุณาให้คำแนะนำตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจากอาจารย์คณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยหวังว่าการค้นคว้าอิสระนี้ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการแสวงหาความรู้ ผู้วิจัยขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ ให้แก่เหล่าคุณจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาจนทำให้ ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน โดยยินดีรับฟังข้อเสนอแนะและแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คณะทำงานจัดทำแนวปฏิบัติการชี้บ่งอันตรายด้วยวิธี Job Safety Analysis (JSA) ,(2563), แนวปฏิบัติการชี้บ่ง
อันตรายด้วยวิธี Job Safety Analysis (JSA) ISBN(E-book) : 978-616-8026-18-2
- พระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน,(2554) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่
128 ตอนที่ 4 ก หน้า 1-22
- ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การชี้บ่ง อันตราย การประเมินความเสี่ยง และการจัดทำ
แผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง พ.ศ. 2543 17 พฤศจิกายน 2543.ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 1-28
- วิลาสินี แต้วนิชเจริญ, (2562) การประเมินความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยภายในศูนย์กระจาย
สินค้า (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต)
- เพ็ญพรรณ เพ็ชรสว่าง, (2562) การประเมินความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยภายในศูนย์กระจาย
สินค้า (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- อนุศักดิ์ ฉืนไพศาล, (2559) การจัดการความปลอดภัย. กรุงเทพฯ ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ISO 45001: 2018 (International Organization for Standardization. (2018). Occupational health and
safety management systems (ISO 45001). Geneva, Switzerland: Author.)

